

Er ref/dnr: Fi2021/01820

Vårt dnr:

Finansdepartementet Skatte- och
tullavdelningen 103 33 Stockholm

E-post:

fi.remissvar@regeringskansliet.se,
johan.anderson@regeringskansliet.se

...

Göteborg 18 juni 2021

**Yttrande över promemorian Ytterligare stimulanser på hyberområdet:
en ny skattereduktion för reparationer och skattefri uthyrning av
personliga tillgångar.**

Sammanfattning av Naturskyddsföreningens synpunkter:

Naturskyddsföreningen anser det mycket angeläget att införa styrmedel för att komma till rätta med den stora resursförbrukning som dagens produktion och konsumtion av konsumentprodukter innebär, där produktionen i sig också ger upphov till stora klimatutsläpp. Vidare anser vi att det är själva produkten som är kärnan i den cirkulära ekonomin och att det är produkten som först ska regleras för till exempel lång livslängd.

Naturskyddsföreningen välkomnar ändå nu föreslagna styrmedel, men tror tyvärr att de kommer att få begränsad effekt. Naturskyddsföreningen har sett framemot ett fullt hyberavdrag i enlighet med utredningen ”Från värdekedja till värdecykel”

Sammanfattning av förslaget:

I promemorian föreslås att en ny skattereduktion för reparationsarbeten införs för privatpersoner (RUT-avdrag). Förslaget innebär att den skattereduktion som i dag gäller för arbete i form av installation, reparation och underhåll av data- och informationsteknisk utrustning, dataprogram och dataförbindelser samt handledning och rådgivning i samband med sådant arbete samt reparation och underhåll av

vitvaror utvidgas till att även omfatta arbete som sker utanför bostaden, exempelvis på en verkstad. Även reparation och underhåll av möbler, hushållsapparater, trädgårdsmaskiner och barnvagnar inkluderas i den nya skattereduktionen. I likhet med vad som gäller för rut- och rotavdraget ges skattereduktion endast för arbetskostnader. Hämtning och lämning av produkterna omfattas av skattereduktionen, när transporten utgör en del av den föreslagna reparationstjänsten. Skattereduktionen utformas med en fakturamodell av motsvarande slag som den som finns för rut- och rotavdrag så att köparna kan få del av skattelättnaden redan vid köpet. I promemorian föreslås även att ersättningar vid uthyrning av personliga tillgångar ska tas upp till beskattning bara till den del som de sammanlagda ersättningarna överstiger 20 000 kronor. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Specifika synpunkter

Att införa styrmedel för att komma till rätta med den stora resursförbrukning som dagens produktion och konsumtion av konsumentprodukter innebär, där produktionen i sig också ger upphov till stora klimatutsläpp, är angeläget. Det är nödvändigt att sänka hastigheten med vilken produkter går igenom dagens, i stora delar, linjära ekonomi. Produkter av dålig kvalitet och som snabbt blir omoderna (fast fashion/retail) platsar dåligt in i en resurssnål och fossilfri ekonomi.

Naturskyddsföreningen anser att det mest logiska därför skulle vara att börja med styrmedel som förhindrar att produkter med kort livslängd erbjuds på marknaden. Produkternas livslängd måste regleras hårdare.

Naturskyddsföreningen ser ändå positivt på att föreslagna styrmedel införs, dels som en utvidgning av redan införda avdrag, och som ett steg till att komma till rätta med dagens ohållbara konsumtion.

Det är dyrt att reparera. Reparation har svårt att konkurrera med inköp av ersättningsprodukter eftersom inga varor bär sina fulla miljökostnader och dessutom genom massproduktion och låga kostnader för arbetskraft får ett lågt pris. De nu föreslagna styrmedlen kan ses som ett försök att komma till rätta med den sneda prisrelationen. Tyvärr har det visat sig att redan införda ekonomiska styrmedel för reparationer, avdrag för reparation av vitvaror i hemmet och momssänkningar på reparation av kläder mm. har haft begränsad påverkan på viljan att reparera och att priset på produkten är viktigare än priset på att låta göra en reparation. (Alménet al., 2020).

Naturskyddsföreningen tror tyvärr därför att effekten av föreslagna styrmedel kommer att ha liten påverkan. Naturskyddsföreningen menar att styrmedel för reparation och underhåll inte räcker. De måste kombineras med styrmedel för alla konsumentprodukter t.ex. utökade krav på ekodesign, krav på lång livslängd, reparerbarhet, tillgång till reservdelar och slutligen återvinningsbarhet, för att på så sätt få bort produkter som inte håller måttet.

Naturskyddsföreningen hade velat se ett fullt hyberavdrag i enlighet med utredningen ”Från värdekedja till värdecykel”. Utredningen föreslog rätt till skattereduktion för

fysiska personer som har utgifter för hyra, begagnatförsäljning eller reparation av konsumentvaror, ett så kallat hyberavdrag skulle införas;

- hyra och leasing av konsumentprodukter under maximalt ett år,
- kommissionstjänster för vidareförsäljning av begagnade konsumentprodukter,
- reparation, underhåll, service, uppgradering, och rekonditionering av konsumentprodukter,
- hämtning eller lämning av en konsumentprodukt i anslutning till att denna produkt ska hyras, repareras eller säljas/köpas begagnat.

Finansdepartementets förhoppning med förslagen är att det ska leda till nya arbetstillfällen genom att efterfrågan på reparationer och underhåll kommer att öka. Naturskyddsföreningens menar att satsningar på utbildning av arbetskraft och hantverksskunnande måste därmed prioriteras. Dagens korta innovationscykler och uppsjö av märken och modeller gör att komplexiteten i reparationer och underhåll kan vara hög. Att reparera konsumentprodukter är ett kvalificerat arbete som kräver utbildning.

Naturskyddsföreningen tror på miljökloka människor i miljökloka samhällen. I ett miljöklokt samhälle har man nära till lösningar för att hyra, dela, låna och reparera. Rätten att reparera sina produkter är självklara. Själv eller med hjälp av en oberoende verkstad.

Naturskyddsföreningen har en farhåga om att producenter i och med förslagets genomförande ser möjlighet till ekonomisk vinning genom att själva försäkra sig om att få utföra reparationer och underhåll. Detta genom att skapa hinder för konsumenten att välja en fristående verkstad, som till exempel upphäva garantier för den som väljer att reparera med hjälp av en annan verkstad.

Detta remissvar har utarbetats av Karin Kruse, handläggare Handla Miljövänligt rikskansliet Naturskyddsföreningen.

För Naturskyddsföreningen

Stockholm dag som ovan

Johanna Sandahl
ordförande

Eva Eiderström
chef Handla Miljövänligt